

Gladys Aylward

Vance, E. Christie, 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	2
Hoofdstuk 1 Gladys Aylwards leven voor haar aankomst in China	3
1.1 Jeugd.....	3
1.2 Roeping.....	3
1.3 Sparen voor een treinkaartje.....	4
1.4 Reis naar China	4
Hoofdstuk 2 Gladys' zendingswerk in China.....	6
2.1 Aankomst in de stad Yang Cheng.....	6
2.2 Aanvang van het zendingswerk.....	6
2.3 Oproer in de gevangenis.....	6
2.4 Gladys onder ezeldrijvers en kinderen.....	7
2.5 Oorlog.....	7
2.6 In Tsingsui.....	8
2.7 Werk in de gevangenis	8
2.8 Tot slot.....	8
Hoofdstuk 3 Wat zien we nu van Gladys' leven en werk?.....	9
Conclusie.....	10
Literatuur	11

Inleiding

Op de volgende bladzijden kunt u informatie lezen over het leven van Gladys Aylward (1904-1970), een Engelse vrouw die veel heeft betekend voor de Chinese bevolking. Onze hoofd- en deelvragen zijn als volgt:

Hoofdvraag:

Wat heeft Gladys Aylward betekend voor de mensen waaronder ze heeft gewerkt in China?

Deelvragen:

1. Hoe verliep het leven van Gladys Aylward voordat ze als zendelinge in China aankwam?
2. Wat waren Gladys' zendingswerkzaamheden in China en welk effect had het?
3. Wat zien we nu nog terug van het leven en werk van Gladys Aylward?

In dit verdiepingsdocument zullen we in hoofdstuk 1 ingaan op Gladys' jeugd, op haar bekering, roeping en haar reis naar China. In hoofdstuk 2 komt aan de orde wat Gladys in China heeft mogen betekenen voor het zendingswerk en welk effect dit had. Ze heeft vooral veel kinderen uit de Bijbel mogen vertellen. De Heere stelde haar werk tot zegen. Vervolgens vertellen we in hoofdstuk 3 wat er nu nog merkbaar is van het leven en werk van Gladys Aylward.

Al deze achtergrondinformatie kunt u gebruiken ter voorbereiding op de lessen die bij dit verdiepingsdocument horen. Zo heeft u zelf kennis over het onderwerp dat u met de kinderen wilt gaan bespreken! We hopen dat u in dit verdiepingsdocument voldoende informatie vindt.

Hoofdstuk I Gladys Aylwards leven voor haar aankomst in China

Deelvraag 1 – Hoe verliep het leven van Gladys Aylward voordat ze als zendelinge in China aankwam?

1.1 Jeugd

In 1904 wordt Gladys in Londen geboren. Ze wordt christelijk opgevoed. In haar kindertijd heeft ze er moeite mee dat ze klein is en ze zulke steile zwarte vlechten heeft, maar later zal ze weten waarom ze er zo uitziet. Als ze veertien jaar is, gaat ze werken in de Penny Bazar. Na een paar maanden wordt ze verkoopster in een grotere winkel. Ze wisselt nog een paar keer van baan. Op een gegeven moment kan ze werk krijgen als kamermeisje in Londen. Op 17-jarige leeftijd vertrekt Gladys naar Londen. Het is hard werken als kamermeisje. Op de enige vrije avond van de week zoekt ze haar vertier in een theater of ze dwaalt door de Londense straten. Ze verlaat haar christelijke opvoeding. Ze gokt, ze rookt en ze drinkt af en toe (Burgess, 1957). Gladys denkt niet meer aan God, maar God is haar niet vergeten.

1.2 Roeping

Opwekkingsbijeenkomst

Op een dag komt Gladys tegen haar zin bij een opwekkingsbijeenkomst terecht. Daar hoort ze spreken over de God Die alles weet. De predikant noemt de volgende tekst: *'Want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad'* (2 Korinthe 5:10) en de woorden *'verschijnen voor de rechterstoel om geoordeeld te worden'* dringen met kracht in haar ziel.

Gladys kan de woorden van deze dienst niet vergeten. Ze vraagt zich af wat het oordeel over haar zal zijn en de onrust neemt toe. Op een dag besluit ze om de dominee op te zoeken die in de samenkomst gesproken heeft. De dominee zelf is niet thuis, maar zijn vrouw wel. Aan haar vertelt Gladys over de vrees voor het dreigende oordeel dat komen zal. Waar kan ze vrede vinden? Het belangrijkste dat ze vertelt, is dat haar ziel op een bijzondere manier door God is aangeraakt. De domineesvrouw vertelt dat haar schuld alleen door de Heere Jezus vergeven kan worden en zij door Hem tot God teruggebracht kan worden. Ook bidt de domineesvrouw met Gladys. Gladys schrijft daar later over: *'De Heere was aan die plaats en onder dat gebed geloofde ik, dat Hij gewillig was mij aan te nemen, en Hij maakte mij gewillig om mij geheel aan Hem over te geven'*, aldus Mijnders-Van Woerden (1975).

Interesse voor China

De Bijbel en het gebed krijgen vanaf nu grote waarde voor haar. Ze gaat niet meer om met haar vroegere stadsvriendinnen. Gladys sluit zich aan bij een vereniging voor evangelisatie. In hun tijdschrift leest ze dat er zendingen voor China worden gevraagd. Gladys wordt ervan overtuigd dat ze geroepen is om het Evangelie in China te gaan verkondigen. Ze wordt door God daarover bemoedigd. Als ze 26 jaar is, gaat ze naar de China Inland Mission Centre in Londen, waar ze wordt aangenomen voor een proeftijd van drie maanden voor een zendingsopleiding. Na drie jaar zou ze dan naar China uitgezonden kunnen worden. Ze wordt na drie maanden van de opleiding gestuurd, omdat ze haar toetsen niet haalt. Dit is een grote teleurstelling voor Gladys.

Daarna gaat ze voor twee gepensioneerde dames zorgen, die ook in de zending hebben gewerkt. Een poosje later gaat ze als 'rescue sister' werken *'in de havenbuurten van Swansea in Zuid-Wales'*, aldus Burgess (1957). Daar probeert ze vrouwen terug te houden van prostitutie en ze mee te nemen naar de zendingspost. Ze blijft echter in haar achterhoofd houden dat ze naar China moet. Ze weet dat ze met het werk als 'rescue sister' geen geld kan sparen om naar China te gaan. Daarom stopt ze met dat werk en gaat ze weer aan het werk als dienstbode. Ze gaat werken bij een gezin in Londen.

I.3 Sparen voor een treinkaartje

Op een dag gaat ze met het eerste geld dat ze heeft gespaard en gekregen naar het plaatskaartenbureau. Ze heeft dan drie pond gespaard en geeft aan dat ze een spoorkaartje wil hebben en dit geld alvast wil geven. Op dat moment is er een conflict tussen Rusland en China. De veiligheid van reizigers kan niet worden gegarandeerd. Ondanks dat, wil Gladys wel dat er een treinkaartje naar China wordt besteld. Ze zegt tegen de klerk van het bureau dat ze elke week wat geld komt brengen. Uiteindelijk vindt hij dat goed en zo gebeurt het.

Gladys bedenkt ook dat ze moet leren evangeliseren. Ze gaat daarvoor naar het Hyde Park in Londen of naar een straathoek en gaat daar evangeliseren. De mensen die haar horen zijn vaak onverschillig en honend. Op een dag hoort Gladys van een 73-jarige zendeling, Jeannie Lawson. Zij is al heel oud en zoekt iemand die haar werk in China kan overnemen. Gladys denkt: 'Dat ben ik!' Ze schrijft haar een brief. Mevrouw Lawson schrijft haar terug dat als ze zelf naar China kan komen, ze daar zal worden opgewacht door iemand die haar zal brengen naar de plaats waar mevrouw Lawson werkt. Gladys werkt hard en probeert geld te sparen. Op een dag heeft ze de 47 pond en 10 shilling bij elkaar, het benodigde geld voor het treinkaartje.

I.4 Reis naar China

Op 15 oktober 1932 vertrekt Gladys vanaf het perron van Liverpool Street Station naar China. Ze heeft negen pence en nog twee reischeques van een pond per cheque bij zich. Verder heeft ze de volgende dingen bij zich: een slaaprol, een spiritusbrander, een ketel, een steelpan, een koffer met ingeblikt voedsel, haar paspoort, een Bijbel, een vulpen en de kaartjes.

Tegenslag

Na acht dagen is ze in Siberië. Door de oorlog over het bezit van de Chinese oosterspoorlijn, rijdt de trein op een gegeven moment niet verder. De enige mogelijkheid is om weer terug te gaan naar de plaats Chita (Rusland), waar ze eerder voorbij zijn gekomen. Dat doet Gladys. Nadat ze koffie heeft gekregen van een paar mannen, aanvaart ze, in de nacht, de tocht terug naar Chita. Het is een barre tocht: *'mitrailleurvuur aan het front achter haar, wolven in de bossen voor haar, een ijzige vrieswind om haar heen,'* aldus Mijnders-Van Woerden (1975). Toch mag Gladys ervaren dat de Heere van haar afweet. Ze wordt gesterkt door de Bijbeltekst: *'Vrees niet, gedenk aan de Heere'* (Nehemia 4:14). Ze krijgt hoop in haar hart dat God haar op deze weg verder leiden zal, ondanks dat ze daarvoor dacht dat God haar niet meer zag en dat alles verkeerdt ging. Ze zwoegt uren door de sneeuw, voordat ze aan het eind van de middag aankomt in Chita. Later schrijft ze in een brief: *'...het is de begeerte van mijn ziel, zo vaak ik de gelegenheid zal hebben aan u te schrijven, totdat ik veilig aan het eind van deze reis zal komen: de Heere te prijzen voor Zijn grote dingen, die Hij aan mij gedaan heeft, om mij te leiden in Zijn weg. Wilt u met mij Zijn Naam en daden grootmaken?'* aldus Mijnders-Van Woerden (1975).

Nadat Gladys wat is uitgerust in de stationswachtkamer, moet ze op het bureau komen bij een controleur. Op het bureau willen twee controleurs haar paspoort zien. Daarop staat het woord 'missionary' (zendeling). Even later wordt Gladys naar een kleine kamer gebracht. Daar moet ze de nacht doorbrengen. De volgende morgen wordt ze naar het bureau van de Russische officier gebracht. Hij denkt dat Gladys een machinist is en wil dat ze in Rusland blijft om machinist te zijn. Dan pakt Gladys haar Bijbel en schreeuwt dat ze geen machinist is, maar zendeling en dat ze de Bijbel naar China moet brengen. Terwijl ze haar Bijbel openlegt, valt er een foto uit van haar broer in gala-uniform van het Britse leger. De Russen denken dat haar broer wel een generaal moet zijn met zo'n uniform. Gladys wordt vol respect behandeld en naar het station gebracht. Eindelijk gaat ze weer op de goede weg naar China, maar na een paar uur stopt de trein. De conducteur maakt haar duidelijk dat ze moet overstappen. Helaas antwoorden de mensen niet aan wie ze vraagt waar de trein naar Harbin staat. Er zit niets anders op dan het bontdeken om te slaan en de nacht door te brengen op een bank die tegen de stationsmuur staat. De volgende dag zoekt ze de trein naar Harbin en vindt hem. Op een gegeven moment roept de conducteur om dat Vladiwostok het laatste station is. Gladys geeft aan dat ze verder moet, naar China, maar ze wordt de trein uitgezet. Op het station wordt ze aangesproken door een

man die haar vraagt of ze naar China moet. Hij geeft aan dat ze hem moet volgen en *'dat hij in opdracht van de politie voor haar bescherming een hotelkamer voor haar gereserveerd heeft,'* aldus Mijnders-Van Woerden (1975). In het hotel, dat meer op een gevangenis lijkt, wordt haar paspoort afgenomen. De man die haar bij het station opgehaald heeft, probeert haar te overreden om in Rusland te blijven werken, maar Gladys weigert dat. Gladys moet drie dagen in het hotel blijven en de man volgt haar bij elke wandeling die ze maakt. Op een dag kan ze een wandeling maken zonder dat ze wordt gevolgd. Dan wordt ze aangesproken door een meisje dat gebroken Engels spreekt. Ze geeft aan dat ze Gladys wil helpen. Gladys moet haar paspoort terugvragen. Om 1:00 uur 's nachts zal een oude man twee keer achter elkaar op haar kamerdeur kloppen. Ze moet zorgen dat ze dan met haar koffer klaarstaat en deze man gaan volgen. Als Gladys weer in het hotel is gekomen, buigt ze haar knieën en vertelt haar nood tegen God. Ze leest in haar Bijbel uit Zefanja 3 de tekst die haar al eerder moed heeft gegeven: *'Vrees niet o Sion! Laat uw handen niet slap worden. De HEERE uw God is in het midden van u, een Held Die verlossen zal; ..Ik zal u zetten tot een naam en tot een lof onder alle volken der aarde, als Ik uw gevangenis wenden zal... zegt de HEERE...'* (Mijnders-Van Woerden, 1975). Gladys bidt lang en smeekt om bevrijding. Als ze haar paspoort terugvraagt, krijgt ze die terug. Ze ziet dat het woord 'missionary' veranderd is in 'machinist' en begrijpt dat ze haar in Rusland willen houden als machinist op de treinen. Om 1:00 uur 's nachts hoort Gladys inderdaad de twee kloppen op de deur. Ze gaat met de oude man mee en hij brengt haar naar een schip in de haven. Uiteindelijk mag ze met dit schip mee naar Japan.

Aankomst in China

In Japan aangekomen, wordt ze naar het Engelse consulaat gebracht, dat haar reispapieren voor China regelt. Na enkele dagen komt ze in China aan, bijna een maand na haar vertrek uit Londen. In de haven neemt ze een riksja: een wagentje met twee wielen dat door mensen getrokken wordt en dienstdoet als taxi. Ze geeft bij de jongen aan dat ze naar het politiebureau wil. Daar wil ze vragen in welke stadswijk het zendingshuis is, maar als ze onderweg zijn, komen ze langs een huis met de woorden 'Mission Hall'. Gladys zegt dat ze hier moet zijn. Het adres heeft ze in Londen gekregen. In dit huis wordt ze hartelijk ontvangen door een zendeling en zijn vrouw.

Gladys reist verder van Tsientin per trein naar Peking en daarna naar Yutse. De volgende dag vertrekt ze met een rammelende bus uit Yutse en gaat ze naar Teshchow. Daar is een zendingspost en Gladys wordt hartelijk ontvangen door mevrouw Smith. Zij geeft aan dat het beter is als Gladys Chinese kleren gaat dragen. Als Gladys deze kleren aan heeft, zegt mevrouw Smith dat ze zo bijna een Chinees lijkt. Nu begrijpt Gladys waarom ze van dat steile, zwarte haar moest hebben en waarom ze zo klein was gebleven. God heeft in alles voorzien met Zijn wijsheid. Later vertrekt Gladys met een ezelskaravaan naar Yang Cheng, waar zendeling Lawson verblijft. Het is een barre tocht van twee dagen door het ruige bergland. Onderweg leest Gladys uit haar Bijbel. Na twee dagen komt Gladys aan bij Jeannie Lawson.

Hoofdstuk 2 Gladys' zendingswerk in China

Deelvraag 2 – Wat waren Gladys' zendingswerkzaamheden in China en welk effect had het?

2.1 Aankomst in de stad Yang Cheng

Bij mevrouw Lawson

In de stad Yang Cheng trekt Gladys in bij de zendelinge Jeannie Lawson. Zij is niet heel hartelijk. Ze woont in een huis in de stadmuur. Het is het oudste deel van de stad en het huis ziet er nog al vervallen uit. Op een dag zegt mevrouw Lawson een herberg te willen openen voor de ezeldrijvers die de stad inkomen. Ze voegt de daad bij het woord en niet lang daarna is er grote bekendheid gekomen voor de 'beste herberg' in de stad. Als mevrouw Lawson uit de Bijbel leest voor de ezeldrijvers luistert Gladys stil. Ze mag ook in korte tijd de Chinese taal leren. *'Gladys Aylward maakt sneller vooreringen in haar kennis van de Chinese taal en in haar zendingswerk, dan ooit bekend is van de best bevoegde zendingen die door een zendingsgenootschap waren uitgezonden.'* (Mijnders- van Woerden, 1975)

2.2 Aanvang van het zendingswerk

Gladys als voeteninspectrice

Gladys wil vanuit Yang Cheng graag naar de bergdorpjes gaan om de vrouwen en kinderen uit de Bijbel te gaan vertellen. Ze spreekt er met Mr. Lu over (een Chinese evangelist). Hij zegt dat dat niet mogelijk is. Maar de volgende dag als Gladys aan het werk is, klinkt er rumoer. De Mandarijn is naar de herberg gekomen en wenst te spreken met de vrouw met het Boek. Uiteindelijk krijgt Gladys de opdracht om naar de bergdorpen te trekken en daar alle voeten van de vrouwen en kinderen te ontbinden. Gladys protesteert heftig, maar als de Mandarijn haar toestemming geeft om overal uit haar Boek te mogen vertellen, dan aanvaardt Gladys de opdracht graag. *'Gladys bezoekt nu onder bescherming en tegen betaling alle (afgelegen) dorpen en grijpt die gelegenheid aan om er te evangeliseren.'* (Coster-de Jonge, 1998). *'In de maanden die volgen, ondervindt Gladys duidelijk dat de Heere Zelf haar dit nieuwe werk gegeven heeft om de bergdorpen te bezoeken.'* (Mijnders-van Woerden, 1975). Als ze in een dorp aankomt, moeten alle bewoners zich verzamelen op het dorpsplein. Vervolgens wordt het bevel van de Mandarijn voorgelezen. Gladys leest voor uit haar Bijbel en zingt. *'Onder dit zingen breekt de weerstand van de meeste toehoorders. Oren en harten openen zich om verder te luisteren naar de boodschap uit het Boek.'* (Mijnders-van Woerden, 1975). Gladys vertelt over de grote Schepper, Die ook de voeten geschapen heeft. Alle voeten worden ontbonden. Voordat Gladys het dorp verlaat, vertelt ze de mensen de gelijkenis van het verloren schaap en leert ze hen enkele regels uit Psalm 23 aan. De mensen zingen graag. Sommige mannen die als ezeldrijver al in de herberg zijn geweest en de psalm daar geleerd hebben, kunnen nu al goed meezingen. Steeds wanneer Gladys in een dorp of gehucht moet overnachten, komen de mensen graag naar de herberg waar Gladys verblijft. Ze vertelt hen dan geschiedenissen uit de Bijbel. Ook laat Gladys steeds dozen met tekstkaarten achter. De mensen moeten Bijbelteksten leren. Bij haar terugkomst kunnen er weer nieuwe teksten, psalmen en hymns geleerd worden. Het gebrachte Evangelie mag ook vruchten dragen. In sommige dorpen verandert veel in de levensgewoonten van de mensen. Vrouwen worden door hun mannen niet meer als slaven behandeld en geslagen. *'Opiumsnuiven worden afgeschaft, kinderen worden niet meer als slaven verkocht en op de velden worden onder de arbeid soms psalmen en hymns gezongen. Het Evangelie wordt verspreid en... er komt voor Mr. Lu, de Chinese evangelist, gelegenheid kleine gemeenten te stichten.'* (Mijnders-van Woerden, 1975).

2.3 Oproer in de gevangenis

Naast haar werk als voeteninspectrice mag Gladys nog veel meer doen. Op een dag moet ze van de Mandarijn direct naar de gevangenis komen. Daar is een oproer uitgebroken. Met de hulp van de Heere mag Gladys alles stilleggen. Vervolgens mag ze de wanhopige gevangenen uit Gods Woord vertellen. Dit doet ze meer dan eens.

2.4 Gladys onder ezeldrijvers en kinderen

Op een dag ontmoet Gladys een vrouw aan de kant van de weg. Ze heeft een ziek kind bij zich en wil dat Gladys het koopt. Gladys wil dat eerst niet, dan denkt ze aan de tekst: *'Wie zodanig een kind ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij.'* Ze neemt het kind mee en verzorgt het liefdevol. Ninepence, haar eerste kind, neemt een jongetje van de straat mee naar binnen. Ook hij mag komen wonen in de zendingsherberg. Moeder Gladys leert hen veel versjes en teksten aan. En zo komen er nog veel meer kinderen onder Gladys' hoede. Ook komen er weer ezeldrijvers in de herberg. Gladys vertelt uit de Bijbel. *'Op een eenvoudige manier vertelt zij over de Heere Jezus, Die met innerlijke ontferming bewogen was over de hongerigen, en hoe Hij hun genas.'* (Mijnders-van Woerden, 1975). Er wordt goed geluisterd als Gladys vertelt uit haar Boek. De mannen willen nog meer horen en Gladys vertelt de gelijkenis over het verloren schaap. *'Die avond zeggen de kinderen en de mannen de eerste teksten van psalm 23 op: De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken...'* (Mijnders-van Woerden, 1975). Als de ezeldrijvers de herberg verlaten, vragen ze aan Gladys of ze in hun huizen wil komen. Dan kan ze aan hun vrouwen en kinderen vertellen over het verloren schaap en de Goede Herder.

Ook de Mandarijn van Yang Cheng mag zich leren onderwerpen aan de wetten van Gladys God, die in haar Boek beschreven staan. Gladys mag voor vorsten en wereldgroten een getuige zijn van de enige Herder.

Het aantal kinderen in de zendingsherberg breidt steeds verder uit. Ook mogen Gladys' vertellingen uit haar Boek tot zegen zijn voor de ezeldrijvers. *'Onder het luisteren dringt de waarheid van Gods boodschap uit Zijn Woord steeds dieper in de zielen van deze Chinese bergbewoners. Het schijnt dat op deze avond het bestaan van de levende God en Zijn aanwezigheid door Zijn Woord gevoeld wordt. En het getuigenis van de vrouw met het Boek wordt geloofd.'* (Mijnders-van Woerden, 1975). *'De Heere zegent dit zendingswerk in Yang Cheng. Zijn Woord valt als zaad in sommige kinderzielen en wortelt in stilte in hun harten, totdat het op Gods tijd zichtbare vruchten zal tonen. (...) Gladys mag in deze maanden haar werk met vreugde doen, en ze mag ervaren dat het licht van Gods gunst in haar hart schijnt en met haar meegaat, waar zij ook komt.'* (Mijnders-van Woerden 1975)

2.5 Oorlog

'In 1936 wordt Gladys genaturaliseerd als Chinese. Ze krijgt de naam "Ai-weh-deh". In 1937 breekt de Chinees-Japanse oorlog uit. De situatie wordt uitermate gevaarlijk.' (Coster-de Jonge, 1998). Gladys verwacht niet dat de Japanse soldaten naar het woeste gebied van de Shansi-bergen zullen komen, maar toch wordt de stad Yang Cheng gebombardeerd. In de grote ravage, deelt Gladys bevelen uit. De mensen luisteren naar haar. Gladys trekt met haar kinderen weg uit de verwoeste stad. Ze vluchten naar het zuiden. Tijdens de reis door de bergen sluiten er nog een aantal kinderen zich bij Gladys aan. Binnen enkele dagen heeft Gladys meer dan honderd kinderen. Deze tocht is voor Gladys een geloofsbeproeving. Als ze bij de Gele Rivier zijn die ze moeten oversteken, zijn de boten weg. Ze kunnen er niet overheen. Met haar grote nood mag Gladys naar de Heere vluchten. Met grote kracht klinkt het dan in haar ziel: *'Psalmzingt den Heere... Psalmzingt den Heere.'* Gladys en de kinderen zingen het ene na het andere psalmvers. Aan de kant van de rivier zit een Chinese soldaat in het riet. Hij houdt de wacht. Hij hoort het gezang van de kinderen en zorgt ervoor dat de kinderen met zijn boot allemaal veilig aan de overkant komen. Vanaf daar kunnen Gladys en de kinderen per trein naar de veilige stad Sian gebracht worden. De kinderen worden opgenomen in een vluchtelingenkamp van een Amerikaanse zendingspost. Gladys wordt in het ziekenhuis opgenomen. Ze ligt daar vier weken aan de rand van de dood. Toch mag ze haar werk hier op aarde nog voortzetten. Als ze weer beter is, wil ze ook in de omgeving van Fufeng Gods Woord gaan brengen. Opnieuw stort Gladys in maar mag daar weer bovenop komen. Haar kinderen hebben in Sian een nieuw tehuis gevonden. De oudere meisjes hebben een werkkring gevonden. De jongens zijn vrijwillig in het Chinees nationalistische leger gegaan of volgen een opleiding. Gladys hoeft niet meer voor ze te zorgen.

2.6 In Tsingsui

Gladys reist af naar Tsingsui. 'Maanden van beproeving volgen, en toch weet zij dat het Gods wil is dat zij de kleine groep christenen, die daar als vluchtelingen wonen, tot steun zal zijn.' (Mijnders-van Woerden). Er ontstaat een vriendschap tussen haar en wat opgroeiende jongens van de vluchtelingenschool. Deze jongens horen dat ze uit Engeland komt en dat ze hen de Engelse taal wil leren. De jonge mensen krijgen ook een grote belangstelling voor de geschiedenissen uit de Bijbel. Zo mag Gladys getuigen van de waarheid van Gods Woord, de trouw en de almacht van haar God. Gladys mag ook zegen over haar werk opmerken. Een van de vluchtelingenjongens vraagt haar hulp om naar Sian te gaan. Daar wil hij verder studeren in een tehuis waar hij dagelijks uit Gods Woord kan horen, lezen en spreken.

Nog vier jaren verblijft Gladys in China voordat zij naar Engeland terugkeert. Van die tijd willen we nog enkele gebeurtenissen beschrijven.

2.7 Werk in de gevangenis

In de stad Ch. mag Gladys uit Gods Woord vertellen. In deze gevangenis zit een jonge Chinees die om onbegrijpelijke redenen nog niet is geëxecuteerd. Hij spot met het Woord wat Gladys brengt. Hij gaat op een stoel staan en doet Gladys precies na. Op een gegeven moment lukt het niet meer om zijn armen te bewegen en begint hij te stotteren. Kort daarna kan hij geen woord meer uitbrengen. De andere mannen lachen hem uit, waarop hij woedend wordt en begint te vechten. Even later wordt de doodstraf opnieuw over hem uitgesproken en zit hij in de cel voor de zwaarst gestraften. Daar herinnert hij zich wat Gladys verteld heeft. Hij komt tot inkeer en krijgt een diep berouw over zijn zonden. Gladys mag hem bezoeken, maar deze man krijgt ook een bezoek van de Heere zelf. Hij breekt zijn banden. Het is een wonderlijke geschiedenis. Deze man krijgt gratie van de Koning, maar ook van de aardse rechter. Gladys mag haar werk in de gevangenis nog wekenlang voorzetten.

'De tijd die Gladys Aylward in Ch. woont, wordt een tijd met zegen op haar werk.' Ze voelt zich verantwoordelijk voor de geestelijke nood van deze mensen. *'Daarom draagt ze haar Bijbel bij zich, altijd en overal. Ze leest er uit voor, spreekt erover, en de mensen luisteren.'* (Mijnders-van Woerden, 1975)

2.8 Tot slot

Gladys maakt nog van alles mee. Zo mag ze bijvoorbeeld Gods Woord brengen in een klooster waar lama's wonen. Verder mag ze ook nog een van haar kinderen ontmoeten. Gladys komt in 1949 terug in Engeland. Kort daarna brengt ze nog een bezoek aan Ierland. In de zomer van 1957 gaat Gladys nogmaals naar China. Ze verblijft enige tijd in Hongkong. Ze mag daar met behulp van een Bijbelschoolstudent een kleine zendingspost oprichten. *'De 'Hope Mission' voor werk onder vluchtelingen. De mensen, die op de drijvende wrakken in Hongkongs haven een armzalige woonplaats hebben, kijken steeds verlangend uit naar een bezoek van Gladys. Op kleine vissersbootjes of schommelende vlonders laat zij zich door de havens varen. Vanaf de wiebelende bootjes spreekt zij de mensen op het water toe, probeert hen moed in te spreken, leest uit haar Bijbel voor, vermaant hen zich te bekeren tot de Levende God. De vluchtelingen op de drijvende woonvlonders luisteren met intense belangstelling naar deze Evangelieboodschap.'* (Mijnders-van Woerden, 1975). In de herfst van 1957 moet Gladys Hongkong verlaten. Ze reist af naar Formosa, 'Taiwan Vrij China'. Ze mag nog verschillende van haar kinderen ontmoeten en zorg dragen voor een nieuw kind. Gladys reist nog af naar Amerika. Daar mag ze in verschillende plaatsen spreken op zendingsbijeenkomsten. *'Na haar bezoek aan Amerika volgen verzoeken uit Australië, Nieuw-Zeeland en Korea, om ook daar te komen spreken over de zending in China.'* (Mijnders-van Woerden, 1975). Op Taiwan dient ze nog een tijdje in een weeshuis naar haar naam genoemd: 'Gladys Aylward kindertehuis'. Daarna wordt ze ziek, ze krijgt hoge koorts. Rond de jaarwisseling van 1969-1970 sterft de vrouw met het Boek.

'Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige.'

Hoofdstuk 3 Wat zien we nu van Gladys' leven en werk?

Deelvraag 3 – Wat zien we nu nog terug van het leven en werk van Gladys Aylward?

Publicaties

Op internet is er informatie te vinden over Gladys. Er zijn verschillende boeken over haar verschenen, waaronder *De vrouw met het Boek* (M.A. Mijnders-Van Woerden) en *De kleine vrouw: de herberg van het zesde geluk* (Alan Burgess, Engelse titel: *The Small Woman*). Ook is er een film over haar verschenen: *The Inn of the Sixth Happiness*, naar aanleiding van het boek *The Small Woman*.

Bonisa

Figuur 2: Uitgeverij Den Hertog, z.j.

Mevrouw Mijnders-Van Woerden, die *De vrouw met het Boek* heeft geschreven, heeft jarenlang met Gladys gecorrespondeerd. Dat ging als volgt: ze kwam door een artikel in een familieblad in aanraking met Gladys Aylward. Het artikel sprak haar erg aan en ze spoorde het adres van Gladys Aylward op. Mevrouw Mijnders schrijft haar in 1963 voor de eerste keer. Gladys heeft haar toestemming gegeven om met behulp van haar dagboek de levensgeschiedenis van Gladys te beschrijven. Van het boek dat mevrouw Mijnders over haar heeft geschreven, zijn al zo'n 25.000 exemplaren verkocht. Het honorarium voor het boek wilde mevrouw Mijnders voor de zending gebruiken. Daarom werd er een stichting opgericht die de naam kreeg van haar eerste boek. Stichting Bonisa is 'geboren'. Op de site van Bonisa (z.j.) staat het volgende vermeld: 'Bonisa Zending bestaat officieus sinds 1957. Mevrouw M.A. Mijnders van Woerden begon toen heel kleinschalig met thuisfrontarbeid dat zich ten doel stelde als geloofszending het zendingswerk in het toenmalige Rhodesia (nu: Zimbabwe) geestelijk en financieel te steunen. In 1974 werd de Stichting Bonisa opgericht. De thuisfrontactiviteiten breidden zich door de wereldwijde contacten met zendingsarbeiders uit en richtte zich meer en meer op

China.' In het begin waren de zendingsactiviteiten dus vooral thuisarbeid en niet gericht op China. Later ging Bonisa zich meer op China richten.

Kindertehuis

Gladys is over de hele wereld bekend geworden om het offer dat ze heeft gebracht om de Chinezen over God te kunnen vertellen. Ook gaat haar werk in zekere zin nog door: het kindertehuis op Taiwan draagt haar naam: Gladys Aylward.

Een school in Londen is kort naar haar dood hernoemd, ter ere van Gladys Aylward. De school heet nu: Aylward Academy. Ook is er een gedenkplaat aangebracht op het huis waar Gladys Aylward gewoond heeft in Londen.

Figuur 3: Aylward Academy, z.j.

Conclusie

Hoofdvraag:

Wat heeft Gladys Aylward betekend voor de mensen waaronder ze heeft gewerkt in China?

Zoals u op de voorgaande pagina's hebt kunnen lezen heeft Gladys Aylward heel veel betekend voor de Chinese bevolking. Hier willen we nog kort samenvatten voor wie Gladys van grote betekenis is geweest.

Veel kinderen heeft ze onder haar hoede gehad. Vele ezeldrijvers zijn in de zendingsherberg geweest. Ze is door dorpjes in de bergen getrokken, in gevangenissen geweest. Steeds met hetzelfde doel: Het Woord van God brengen. Haar Boek had ze altijd bij zich. Ze heeft van haar grote Koning mogen getuigen! Maar ze heeft ook vaak op haar knieën gelegen om te bidden voor haar Chinese bevolking. Haar werk is niet ongezegend geweest. Veel mensen mochten de Heere Jezus leren kennen als hun Zaligmaker. Zo wil de Heere nog steeds kleine, nietige mensen gebruiken in Zijn dienst, tot eer van Zijn Naam!

Literatuur

Boeken

Burgess, A. (1999). *De kleine vrouw: de herberg van het zesde geluk*. Utrecht: De Banier. Davey, B. (2012).

Howat, I. (2004). *Tien meisjes die de wereld veranderden*. Utrecht: De Banier.

Woerden, M. M.-V. (2008). *De vrouw met het boek*. Houten: Den Hertog.

Internetbronnen

Aylward Academy. (z.j.). Geraadpleegd van <https://www.tes.com/jobs/employer/aylward-academy-1060317>

Bonisa zending. (z.j.). *Geschiedenis van Stichting Bonisa Zending in een notendop*. Geraadpleegd van https://www.bonisa.nl/web/nl/19_geschiedenis.htm

Coster-de Jonge, J. M. (1998, 9 december). *Een jonge zendelinge in China*. Geraadpleegd van <https://www.rd.nl/oud/boek/boekgs/981209boekgs01.html>

Den Hertog uitgeverij (z.j.). [Auteursinformatie en boeken]. Geraadpleegd van <http://www.uitgeverijdenhertog.nl/volwassen/auteur/53/Mijnders-van-Woerden-M-A/>

De Vries, H. (1986, 16 april). „Er moeten nog zo veel mensen toegebracht worden, ook uit China". Geraadpleegd van <https://www.digibron.nl/search/detail/4b7ca33b104bcc32c882a4760fcc17f0/er-moeten-nog-zo-veel-mensen-toegebracht-worden-ook-uit-china>

Gladys Aylward's Long Road to China (2010, 16 juli). Geraadpleegd van <https://www.christianity.com/church/church-history/church-history-for-kids/Gladys-aylwards-long-road-to-china-11634863.html>

Kiefer, J. E. (z.j.). *Gladys Aylward, Missionary To China, 3 January 1970*. Geraadpleegd van <http://justus.anglican.org/resources/bio/73.html>

New York Times (1970, januari 4). *GLADYS AYLWARD, MISSIONARY, DIES*. Geraadpleegd van <http://www.nytimes.com/1970/01/04/archives/Gladys-aylward-missionary-dies-briton-who-prompted-inn-of-sixth.html>

Wikipedia. (2017, 19 november). Gladys Aylward. Geraadpleegd van https://en.wikipedia.org/wiki/Gladys_Aylward

Vance, E. Christie (2016, 21 april). Gladys Aylward – Touching with God's Love. Geraadpleegd van <http://www.vancechristie.com/2016/04/21/Gladys-aylward-touching-gods-love/>